

Forfatter: Topsøe, Vilhelm

Titel: Udrag fra JASON MED DET GYLDNE SKIND (1875)

Citation: Topsøe, Vilhelm: "Udvalgte Skrifter", i Topsøe, Vilhelm: *Udvalgte Skrifter*, 1923, s. 162.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-topsoe02-shoot-idm140498675051488/facsimile.pdf> (tilgået 04. maj 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte Skrifter

Hasting maatte ogsaa tilstaa for sig selv, at han syntes bedre om Greven, jo mere han saa til ham. Ja, han begyndte endog at faa en Følelse af, at Greven med alle sine Fordomme og sin aabenlyse Vedhængen ved disse, neppe var ham saa underlegen i aandelig Forstand, Noget han naturligvis var gaaet ud fra i Henhold til den almindelige Opfattelse af Folk med adelige Titler.

Havde Greven nemlig end ikke de positive Kundskaber, som Hasting havde erhvervet sig, nærmest fordi de for ham vare Værktøj, var Grevens Fortrin derimod, at han i et klart og rent Sind gjenste en stor Erfaring og betydelig Menneskekundskab. Det er vel overflødigt at sige, at der ikke var et Ord sandt i Historien om det spanske Giftermaal o. s. v.

Disse Historier om ham vare kun Udtryk for det Forhold, at hans gode Egenskaber vare saa betydelige, at Folks almindelige Ulyst til at yde stor Aerkjendelse ikke kunde finde tilstrækkelig Modvægt mod hans Fortrin i hans Fordomsfuldhed, ofte bornerte Stivsind og andre Mangler, men krævede noget mere. Da der ikke fandtes noget Saadant, lavede man det instinktmæssig uden ret at mene noget Ondt dermed.

Greven udtrykte sig i Domme om Personer meget human. Frøken Rønnoy sagde under en af deres Samtaler, at han altid var Defensor.

»Paa ingen Maade,« sagde han. »Jeg søger kun ikke at være Aktor, thi det er de fleste Folk, naar de omtale Nogen. Omtale bestaaer væsentlig kun i Angreb; den Dom, der er den gængse om en Mand eller Kvinde, bestaaer kun i en Kompilation af deres daarlige Egenskaber, det er kun disse, der anvendes til deres Etiketter i Livet, kun dem som have Lov til at kursere i vort humane Samfund. Al Aerkjendelse betragtes derimod som Kontrebande, som Enhver gjør sin Pligt i at konfiskere og pille ud af Bylden.«

»Folk ere ikke menneskekjærlige i deres Mund, fordi de ikke ere det i Hjertet,« sagde Hasting. »Aerkjendelse, god Omtale o. s. v. er for de Fleste et Gode af højeste Værd — lad mig rose mig selv med at sige, at jeg lykkeligvis er nogenhunde frigjort herfor, og derfor ikke forsvarer mit eget Glas — og netop Bevidstheden herom og den lette Adgang,